

Forslag til lov om ændring af udlændingeloven. (Afskaffelse af de facto-status). (Lovforslag nr. L 272).

Indenrigsministeren (Birte Weiss) har meddelt mig, at hun i henhold til forretningsordenens § 19, stk. 4, ønsker at give Folketinget en skriftlig:

Redegørelse om regeringens udlændingepolitik. (Redegørelse nr. R 24).

Redegørelse om jugoslaverlovgivningen og forløbet af fredsprocessen i Bosnien-Hercegovina. (Redegørelse nr. R 25).

Eksemplarer vil blive omdelt, og redegørelserne vil blive optaget i Folketingstidende.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Tredje behandling af lovforslag nr. L 214: Forslag til lov om ændring af lov om inspektioner, erklæringsafgivelse og kontrol i medfør af De Forenede Nationers konvention om forbud mod kemiske våben. (Overflyttelse af kompetence fra de statslige told- og skattemyndigheder til Erhvervsministeriet).

Af udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen). (Fremsat 3/4 97. Første behandling 18/4 97. Betænkning 7/5 97. Anden behandling 14/5 97).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges enstemmigt med 112 stemmer.

Anden næstformand (Henning Grove):
Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Tredje behandling af lovforslag nr. L 144: Forslag til lov om ændring af retsplejeloven, straffeloven og erstatningsansvarsloven. (Styrkelse af retsstillingen for ofre for forbrydelser m.v.).

Af justitsministeren (Frank Jensen). (Fremsat 22/1 97. Første behandling 28/1 97. Betænkning 29/4 97. Anden behandling 7/5 97).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges enstemmigt med 110 stemmer.

Anden næstformand (Henning Grove):
Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Tredje behandling af lovforslag nr. L 145: Forslag til lov om ændring af straffeloven, våbenloven og lov om restaurations- og hotelvirksomhed m.v. (Skærpelse af straffen for særlig grov vold og for besiddelse af knive og slagvåben, sikkerhedsmæssige krav til restaurations indretning m.v.).

Af justitsministeren (Frank Jensen). (Fremsat 22/1 97. Første behandling 28/1 97. Betænkning 29/4 97. Anden behandling 7/5 97).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Birthe Rønn Hornbech (V):
Jeg skal meddele, at Venstres folketingsgruppe stemmer for regeringens såkaldte voldspakke, men det er helt afgørende, at det i dag gøres helt

tydeligt for befolkningen, at statsministeren holdt sin nytårstale uden regeringens opbakning.

I nytårstalen sagde statsministeren om volden: Vi vil ikke finde os i det. Meningen var naturligvis, at statsministeren ville fremstå som den handlekraftige statsminister, der ønsker strengere straffe for vold. Men statsministeren talte ikke på regeringens vegne. Statsministeren har ikke kunnet levere varen.

Vi er i Venstre helt enige med regeringen i, at straf ikke skal være det eneste element i en kriminalitetsforebyggende indsats. Bedst var det naturligvis, om vi kunne forebygge volden i en sådan grad, at den slet ikke fandt sted. Sådan er mennesket desværre ikke indrettet. Jeg er helt enig med statsministeren: Vi vil ikke finde os i volden.

Det er vel også grunden til, at justitsministeren få dage efter statsministerens nytårstale annoncerede, at der ville blive fremsat forslag om, at strafferammerne ville blive forhøjet. Det blev imidlertid ikke til noget, fordi De Radikale satte hælene i.

Af hensyn til befolkningens oplysning og af hensyn til historieskrivningen er det derfor vigtigt, at disse kendsgerninger kommer frem i offentligheden her i dag forud for tredjebehandlingen. Sådan er det.

Statsministeren har ikke kunnet levere den vare, han lovede den danske befolkning nytårs-aften. Om det skyldes, at statsministeren nytårs-aften bevidst ønskede at føre befolkningen bag lyset, fordi statsministeren vidste, at han ikke kunne få De Radikale med på højere straffe, eller om statsministeren bare ikke ved, hvilket kriminalpolitisk syn De Radikale har, vil jeg helt overlade til vælgerne at afgøre.

Justitsministeren anførte ved andenbehandlingen, at det forslag, vi står med i dag, er det samme, som justitsministeren fremlagde i salen tidligere på året, og at der ikke er fremsat ændringsforslag. Det har justitsministeren jo ret i. Det er sådan set det beklagelige ved situationen. Justitsministeren burde have fremsat ændringsforslag. Som forslaget foreligger nu, er det at stikke blå i øjnene på befolkningen.

Allerede under førstebehandlingen tilbød jeg at indgå væddemål med justitsministeren. Jeg forudså, at domstolene slet ikke ville rette sig efter dette lovforslag, og jeg har fået ret. Aldrig har en justitsminister vel i den grad fået så sønderlemmende karakter af domstolene. Der står

»dumpet til eksamen« på domstolenes hørings-svar.

Problemet for Folketinget er, at domstolenes kritik involverer Folketinget. Kritikken rettes også mod os her i Folketinget, der i dag vedtager et lovforslag, hvis bemærkninger ikke er i overensstemmelse med den sædvanlige magtfordeling mellem domstolene og Folketinget. Derfor må jeg benytte lejligheden til på Venstres vegne at tilkendegive, som vi også har gjort det i betænkningens bidraget, at vi tager afstand fra bemærkningerne til lovforslaget om strafudmålingen.

Vi gør det af to grunde: Bemærkningerne kommer på kant med den magtadskillelse, der må og skal være mellem den lovgivende og den dømmende magt, hvor det er domstolene, der udmåler de konkrete straffe. Lovforslagets bemærkning om, at denne lov vedrører 40 sager, er ikke engang sandfærdig. Vi deler i Venstre de bekymringer, som domstolene har givet udtryk for både i høringssvar og i medierne.

Denne regering har begivet sig ud på en glidebane ved i de senere år at fremsætte særlove, hovslove og love, der i bemærkningerne binder domstolene i strid med sædvanlige principper i strafferetten. Det er velbegrundet, at domstolene nu siger, hvor skabet skal stå. Vi er enige med domstolene i, at det er en farlig glidebane, vi begiver os ind på.

Men det betyder så også med de bemærkninger, at lovforslaget ikke engang får den virkning, som der var lagt op til. Det kommer til at dreje sig om ganske få sager, som denne lov overhovedet får direkte indflydelse på. Lovforslaget er set i det lys det rene pjat.

Men da hensigten dog er at hæve strafniveauet, selv om det bliver for meget få sager, stemmer vi naturligvis for lovforslaget, samtidig med at vi altså her har udtalt en skarp kritik af ministerens måde at lovgive på. Der skal ikke herske tvivl om, at vi i Venstre fortsat er af den opfattelse, at strafudmålingsniveauet i alle voldssager, der ikke er af bagatelagtig karakter, bør hæves. Dette gælder ikke mindst den grove vold og den helt uprovokerede gadevold.

Jeg håber, at embedsstanden i Justitsministeriet i fremtiden står anderledes fast, når der skal lovgives, også når man presses for at tækkes en populistisk statsminister og et radikalt parti, hvor man engang imellem fristes til at spørge, om de er mere på forbrydernes side end på ofrenes side.

Der er kun én vej frem, hvis man vil hæve straffene, og det ønsker vi altså, og det er at hæve strafferammerne. Derfor behandler vi også i dag forslaget fra Det Konservative Folkeparti og Venstre, og det forslag om at hæve strafferammerne mener vi er den rigtige måde at gøre det på, og vi vil blive ved med at fremsætte det, indtil vi får ret.

Vi synes egentlig, det havde været naturligt, om i det mindste statsministeren og justitsministeren i dag stod ved, hvad de har lovet befolkningen i nytårstalen. Hvis man vil stå ved det, så kan man gøre det ved at afgive stemme for VK-forslaget. Ved at stemme imod, hvad der tidligere er lovet, har regeringen i dag sat sin troværdighed på en alvorlig prøve.

Dorte Bennedsen (S):

»Hvis Nyrup overhovedet mente det alvorligt, da han lovede at bekæmpe den grove vold, så vil jeg foreslå, at regeringspartierne simpelt hen stemmer for VK-forslaget om højere strafferammer«. Sådan skrev fru Birthe Rønn Hornbech i begyndelsen af april i en række af landets aviser.

Og hvilke midler er det så, de to partier mener skal løse voldsproblemet? Det er højere strafferammer og anonyme vidner. Deres forslag indeholder ikke et eneste ord om de truede børn og unge, som er i risiko for at komme ud i en kriminel karriere. Der er ikke et eneste ord om en indsats over for de unge, der er kommet ud i kriminalitet. Og der er ikke et eneste ord om en resocialiserende indsats over for den mindre gruppe af alvorligt kriminelt belastede unge. V's og K's løsning er en forhøjelse med en 1/3 af alle straffe, og så er det voldsproblem tilsyneladende løst.

At nedbringe volden handler om at forhindre tilgang af nye unge, som kommer til at optræde voldeligt. Intet barn fødes kriminelt eller voldeligt. Og når nogle større børn og unge kommer ud i kriminelle problemer, hænger det sammen med, at der er noget, der er gået galt for dem. Det kan være skoleproblemer, det kan være sociale problemer, det kan være bristede familiestrukturer, forældre, der ikke magter forælderrollen osv. osv.

Vi skal i Socialdemokratiet ikke bestride, at straf og iblandt også skærpet straf er et nødvendigt instrument for at markere samfundets afstandtagen fra vold, men over for denne gruppe truede børn og unge er forhøjelse af straffene ikke svaret. Her kræves en massiv og resocialiserende indsats.

Det er trist, men desværre også symptomatisk, at i de mange, mange avisindlæg om volds-pakken, fru Birthe Rønn Hornbech har leveret i disse måneder, har hun kun beskæftiget sig med straf og strafforhøjelse. Hun har overhovedet ikke nævnt endsige interesseret sig for de sociale problemer, der ligger bag unges volds-kriminalitet, eller for den resocialiserende indsats, som er forudsætningen for, at vi fremover kan få gjort noget effektivt ved volden i samfundet.

Jeg synes, at det er utrolig klogt af fru Birthe Rønn Hornbech, at hun, som hun sagde her for lidt siden, vil overlade afgørelsen til vælgerne. Jeg er helt sikker på, hvordan vælgerne vil reagere i denne sag, for det, der nu bliver vedtaget, er den største indsats mod vold, der nogen sinde er gjort i dette Ting, og det er det, fordi det er en indsats, der tager fat i de grundlæggende problemer og ikke foregøgler, at vi løser voldsproblemet ved, at vi hæver straffene med 1/3.

Helge Adam Møller (KF):

Jeg kan godt forstå, at statsministeren ikke tør være her i dag.

Jeg kan i hvert fald godt forstå, at han ikke er her, for hvis han var her, ville det jo kunne blive dokumenteret klart og tydeligt, at statsministeren kunne indklages for Forbrugerombudsmanden for falsk markedsføring. For hvis vi tænker os, at de to store skærme, vi har oppe bag os, nu kunne anvendes som videoskærme, så ville det jo være interessant at bringe et lille udsnit af statsministerens tale den 1. januar.

Det var dér, statsministeren sprang op som en elefant og landede som en ynkelig lille mus, for hvad var det, statsministeren sagde? Jo, han sagde bla.:

Lad mig sige, så det ikke kan misforstås, vi vil ikke finde os i det. Vi vil den vold til livs.

Og så stod justitsministeren – og han har jo ikke mulighed for ikke at være her i dag, det er hans lovforslag, der behandles – dagen efter, den 2. januar, og udtalte, at strafferammerne i voldsparagrafferne ikke er høje nok. Det var, hvad justitsministeren sagde den 2. januar. Han fulgte altså op på statsministerens melding, og så står vi med et lovforslag, som overhovedet ikke svarer til det, statsministeren sagde, og som overhovedet ikke har sat nogen strafferammer op.

Vi står med et lovforslag, som jo også kan anklages for falsk varebetegnelse, for i titlen til det lovforslag, vi behandler, står der faktisk: »Skærpelse af straffen for særlig grov vold«.

Jamen den bliver jo ikke skærpet, for særlig grov vold straffes efter § 245, og den hedder nemlig: Vold af rå, brutal og særlig farlig karakter. Og den paragraf bliver der dømt knap 700 efter her i landet hvert år. Og hvor mange af dem skal så have ekstra straf ifølge justitsministerens forslag? Ca. 15. Og så er der yderligere 25 efter den meget hårde paragraf.

Men det er altså 15 ud af knap 700, som nu vil få lagt ét år oveni, og de øvrige 630 eller 635 får ikke ét minut længere straf efter det her forslag. Og det er selvfølgelig i orden, at man har den holdning, men hvordan kan man leve med, at en statsminister og en justitsminister klart og tydeligt går ud til offentligheden og lover ét og så fremsætter et forslag, der er helt anderledes?

Man kunne måske komme med den undskyldning, hvis man var en mindretalsregering, og det er man jo, at man ikke kunne få flertal for det, men jeg må minde om, at både Det Konservative Folkeparti og adskillige andre partier få timer efter statsministerens nytårstale stod frem og sagde: Vi støtter statsministeren 100 pct. Vi er enige i det, han sagde. Og vi sagde det tilsvarende, da justitsministeren dagen efter sagde, at strafferammen skulle sættes op. Og derfor fremlagde vi et forslag fuldstændig i overensstemmelse med statsministerens og justitsministerens meldinger, og det kommer til behandling om lidt.

Så hvis man altså synes, at det, statsministeren sagde, var rigtigt, så kan man starte med at stemme for det her forslag; det hjælper 1 pct., og så kan man følge de resterende 99 pct. op ved at stemme for det næste lovforslag.

(Kort bemærkning).

Pia Gjellerup (S):

Jeg er ikke fagordfører. Jeg er gruppeformand for Socialdemokratiet. Jeg sidder i Udvalget for Forretningsordenen. Det er det sted, hvor vi jævnligt drøfter, hvordan vi kan få spændende debatter i Folketinget, og hvordan vi kan varetage Folketingets almindelige anseelse og værdighed.

I den anledning vil jeg sige, at jeg synes, vi har oplevet noget her som indledning til hr. Helge Adam Møllers ordførertale, som trods enhver beskrivelse. Hr. Helge Adam Møller ved udmærket godt, at enhver politiker i dette Folketing – det gælder i hvert fald for Socialdemokratiets medlemmer – tør være her i salen. Jeg synes, det er utroligt, at vi skal høre den slags indlæg fra et medlem af Folketinget, når man

ved, hvilke mange, mange andre arbejdsopgaver der skal varetages af en lang række af medlemmerne, herunder af ministrene.

Man har en fagminister, der varetager det faglige område. Vi har ordførere, der varetager området. Jeg synes, det ville være klædeligt, at den ordfører, der er fagordfører for Det Konservative Folkeparti, også udfyldte sin rolle på den vis.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Jeg lyttede med interesse, men desværre også med bedrøvelse til den konservative ordførers indlæg her. Desværre bekræftede det det, jeg for lidt siden sagde om Venstres holdning, at den dækker også den konservative holdning.

Hr. Helge Adam Møller står heroppe og taler om straf, og den vise har vi jo hørt nogle gange siden nytår. Jeg synes, det er værd at oplyse for Folketinget, at dette forslag, vi behandler her, er indgangen til voldsindsatsen. Det er det, der er basis for de 400 millioner, der over de næste 4 år skal bruges i en social indsats og i en resocialiserende indsats over for unge – for at få dem på ret køl, der er kommet ind på en glidebane, og frem for alt for at forhindre, at nye unge kommer ind på en glidebane.

Det synes hverken Venstre eller De Konservative er værd at ofre et ord på. Det noterer vi andre os.

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Jamen det er da rigtigt, vil jeg sige til fru Pia Gjellerup, at en statsminister har fagministre og ordførere og andre, der kan svare på hans vegne, men det her er jo ikke en tilfældig debat.

Jeg må minde om, at Socialdemokratiet i utallige år under skiftende statsministre, og da hr. Ole Espersen var retspolitisk ordfører, altid har kæmpet for, at voldsænd skulle straffes så mildt som overhovedet muligt.

Så pludselig i september 1996 står statsministeren frem og siger på Socialdemokratiets kongres: Nu skal der ske en markant ændring. Vi var mange, der glædede os. Så sagde han det i sin åbningstale: Nu skal der ske en markant ændring, voldsforbrydere skal bekæmpes hårdt og effektivt, og de skal straffes hårdere. Så sagde han det i sin nytårstale, og så viser det sig, at det er falsk hvert et ord, han har sagt. Han har ikke gjort noget.

Derfor var det vel rimeligt, at han selv kom og forklarede, hvorfor han nu til offentligheden ved 3 lejligheder meget markant har sagt, at straffen for grove voldsforbrydelser skal skærpes, og det så ender med, at det er 40 ud af 700, som får lidt ekstra straf. Det var nok rimeligt at få et svar på det.

(Kort bemærkning).

Pia Gjellerup (S):

Hr. Helge Adam Møller må angribe statsministeren alt det, han har lyst til. Det virker tomt, det bekræfter, at Det Konservative Folkeparti ikke har så meget at byde på, hvis man er nødt til at angribe personen. Det kan man gøre i en debat og i en faglig debat. Der vil være nogen, der kan svare for det faglige indhold, også på statsministerens vegne.

Det, jeg anholdt, var, at man kritiserer en minister for ikke at være til stede i Folketingssalen, og ikke alene det, men med udtrykket: ikke »tør« være til stede i Folketingssalen. Jeg synes, det er under al kritik, og det er under lavmålet for almindelig debat i Folketinget.

Bjørn Elmquist (RV):

Jamen jeg vil også godt opholde mig ved statsministerens citat fra den tale, han holdt nytårsdagsaften, og vi hæftede os ved, at han sagde: Vi vil ikke finde os i volden, vi vil volden til livs. Og det er udsagn, som vi fra Det Radikale Venstre står 100 pct. bag.

Og ser vi på den voldspakke, som vi nu har til afstemning lige i øjeblikket, så er den jo kun toppen af isbjerg. Det, der fylder, er alle de sociale foranstaltninger, som socialministeren i den sammenhæng også kommer med. Vi har afsat et beløb på finansloven i år på 109 mio. kr., mener jeg, det er, til en yderligere indsats på det her område. Af dem går de 90 pct. eller mere til sociale foranstaltninger.

Og det har netop med det at gøre: Vi vil volden til livs, dvs. vi tager fat i den dér, hvor den begynder – den tunge, belastende sociale arv og hele det forløb, som alle i denne sal kender så godt til, og som ender med de modbydelige overgreb, som vi jo så desværre også må forholde os til.

Der afsættes 10 millioner til en yderligere indsats i Kriminalforsorgen, og de anvendes også meget, meget fornuftigt. Der bliver lidt flere pladser måske, men det, der er allervigtigst, er, at man tager fat i nogle oplæringsmetoder, nogle særlige styr dig selv-programmer, som vi

har taget fra Canada, og som hedder cognitive skills, hvor de folk, der har begået voldsforbrydelser, igennem praktiske instruktioner gennemspiller nogle rollespil og bliver klogere og finder ud af, hvad det er, der får dem ind i sådan en optrappet situation, der fører til voldsudøvelse.

Til Venstre og De Konservative og andre, der måtte mene det samme – og der er jo nogle stykker her i salen – at strengere straffe er det, der hjælper hele vejen igennem, da må vi sige, at I er galt afmarcheret. I har ikke læst på lektien, I har ikke taget fat i den seneste mest grundige undersøgelse, udredelse af disse forhold, der er lavet i Danmark i mange, mange år, nemlig voldsofferundersøgelsen, som er blevet offentliggjort af Rigspolitichefen her i efteråret. Der kan man se, hvad sådan noget hjælper.

Så siger de til os: Ja tak, men så send det til en folkeafstemning; det, folk vil have, er den vare, vi står for. Det er en sandhed med meget store modifikationer, tror jeg. Jeg hæftede mig ved, at mens debatten var på sit højeste i januar i år her, da offentliggjorde Jyllands-Posten en sonarundersøgelse, hvor man sammenlignede, hvad man havde fået ud af at spørge folk i 1991, med, hvad man havde fået ud af at spørge dem i 1997 om det samme: Tror I, strengere straffe hjælper? Hvor det i 1991 var hele 59 pct., der mente, at det gjorde det, var man nu nede på 38 pct., dvs. et fald på 30 pct. alt i alt. En tredjedel færre mente sådan, så når man står og fortolker, hvad folkestemningerne er, skal man være meget forsigtig med det og også være forsigtig med, om informationsmængden er tilstrækkelig stor.

Jeg vil godt slutte af med et par reaktioner på den stærke kritik, der har været fra dommerside, af de bemærkninger, som lovforslaget, vi fik over fra Justitsministeriet, var ledsaget med.

Kritikken blev fremsat på et tidspunkt, hvor disse bemærkninger på ingen måde var Folketingets, og man skældte ud – sådan blev det i hvert fald udlagt i pressen – på Folketinget for at ville være alt for detaljeret i bemærkningerne. Det synes jeg er en kritik, der er relevant. Det er en kritik, der bredt har gjort indtryk i Retsudvalget og hos os alle sammen, har jeg fornemmelsen af, og jeg hører i hvert fald til dem, der vil sige, at i det omfang jeg skal ud at lave bemærkninger til ændringsforslag, og hvad det måtte være, så er det i hvert fald en advarsel, som jeg vil tage meget alvorligt.

Tom Behnke (FP):

Hr. Bjørn Elmquist kan jo remse den ene undersøgelse op efter den anden. Det er da muligt, når man spørger befolkningen: Tror I, det hjælper med strengere straffe, at man så svarer: Nej, det tror vi egentlig ikke.

Men et andet lige så relevant spørgsmål er: Jamen ønsker man, at der straffes hårdere, end man gør i dag? Og da er jeg ret overbevist om, at de fleste siger: Ja, naturligvis skal man straffe hårdere, end man gør i dag. Ikke så meget, fordi man tror, det hjælper på den pågældende person, at vedkommende sidder en måned eller et år mere i fængsel, men sagen er, at i den tid, hvor voldsforbryderne sidder i fængsel, slipper vi andre lovlydige borgere for at blive overfaldet af dem, og det må være et anstændigt krav at stille, at de, der ikke kan opføre sig ordentligt, så for en tid bliver sat til afsvaling i fængslerne.

Når vi ser på forslaget her, så er der jo forskellige elementer i forslaget. Der er noget af det, vi i Fremskridtspartiet er meget glade for, og der er noget af det, vi er knap så glade for.

Skal jeg starte med det, vi ikke er så glade for, så er det det forhold, at man har opdaget, der sker en del voldshandlinger og overfald ved restaurationer, diskoteker og lignende, men i stedet for at gå ind og tage fat i dem, der laver kriminaliteten, så tager man fat i restauratørerne og giver nu mulighed for, at man kan stille en række krav til, hvad der skal være af sikkerhedsudstyr, behandling, overvågning osv. osv.

Man går altså ind og siger til offeret: Vi kan ikke lide, at du er offer, og derfor bliver du nu pålagt en række udgifter og underkastet en række omstændigheder. I stedet for at vende den om og så sige: Hvem er det, der har begået fejlen? Ja, det er dem, der laver volden, og derfor må man gå ind og tage fat i de kriminelle og sørge for, at de ikke laver vold omkring diskotekerne.

Hvordan gør man så det? Ja, dels kunne man jo gøre det, at man lod politiet få tid til at patruljere, men det gør man ikke, og dels har vi jo set, hvordan De Konservative sammen med regeringen har lavet et politiforlig, der betyder, at der er skåret 400 stillinger i politiet. Det er jo ikke særlig fremmende for, at politiet får tid til at patruljere omkring diskoteker og natrestaurationer.

Det andet er, at den turnusundersøgelse, som nu er blevet udmøntet, betyder, at politiet skal spare væsentligt i nattetimerne og de sene aften-timer, og i stedet for skal der noget mere politi

på gaden i dagtimerne. Det hjælper jo heller ikke på den kriminalitet og den vold, der er i nattetimerne, tværtimod. Man gør hele tiden det modsatte af det, som skal til.

Noget andet er, at når vi har et retssystem som det danske, hvor vi ved, at kriminelle kan have adskillige forhold, ja, de kan have 100 verserende sager, når de bliver stillet for en dommer og politiet og anklagemyndigheden forsøger at få dem varetægtsfængslet med den begrundelse, at hvis de ikke bliver det, fortsætter de deres kriminelle løbebane, er domstolene selv i de tilfælde meget tilbageholdende med at foretage varetægtsfængsling.

Det betyder jo, at politiet bruger deres ressourcer og deres tid på at jagte de samme forbrydere igen og igen og igen i stedet for, at man kunne tage dem første gang og sige: Nu er det slut, ind og sidde! Så kunne politiet få tid til at tage sig af alle de mange andre opgaver, som politiet har. Det er det, man skulle gøre i den anledning i stedet for at begynde at gå ind og give påbud til restauratørerne.

Så er der det med skærpet straf for den grove vold. Vi er naturligvis meget skuffede over, at efter de meget flotte udmeldinger, der er kommet, får dette forslag kun betydning for 40 ud af 10.000 voldsanmeldelser om året, og det bliver måske ikke engang 40, har vi hørt ministeren svare indtil flere gange i Retsudvalget. Det er skuffende, men 40 er dog bedre end ingen, og derfor støtter vi selvfølgelig den del af forslaget.

Samlet er vi for dette forslag og specielt hele den del, der handler om den forebyggende indsats, det, at man prøver at gå ind på et tidligere tidspunkt og tage fat i de unge, inden de når at få udviklet en kriminel løbebane, og måske endda på et endnu tidligere tidspunkt får taget fat i dem og får givet børn og unge seriøse muligheder for at brænde deres energi af på en positiv måde i stedet for på en negativ måde.

Lad mig så sige med hensyn til den debat, der har været i forhold til dommerne og domstolene, og som fru Birthe Rønn Hornbech også rejste her, nemlig om Folketinget kan tillade sig ret detaljeret at fortælle domstolene, hvordan vi ønsker, at straffen skal være udmålt. Det har vi i Fremskridtspartiet overhovedet ingen problemer med. Domstolene har i den grad haft mulighed for at gøre, både som Folketinget har ønsket, som regeringen har ønsket, og som befolkningen har ønsket, men domstolene vil ikke gøre, som man ønsker, og derfor er vi i Folketinget nødt til at fortælle dommerne, hvordan

de skal dømmes, når de ikke selv kan finde ude af det.

I øvrigt må det være en håndsækning til domstolene, for vi hører hele tiden de juridiske dommere sige: Jamen det er, fordi domsmændene ikke vil straffe hårdere, og vi hører hele tiden domsmændene sige: Jamen det er, fordi de juridiske dommere ikke vil straffe hårdere. Nu får man den oplagte mulighed for at gøre noget ved det, og det synes vi at domstolene skulle være glade for. I stedet for at brokke sig burde domstolene og dommerne sørge for at få fjernet ventelisterne.

Pia Kjærsgaard (DF):

Jeg skal meddele, at Dansk Folkeparti selvfølgelig stemmer for forslaget, men på lige fod med de øvrige borgerlige ordførere er vi dybt skuffet over, at resultatet blev så magert, som det rent faktisk er blevet.

Der har været lidt kritik af den konservative ordfører, hr. Helge Adam Møller, men jeg vil gerne bakke op om den konservative ordfører, for selvfølgelig er der da fagordførere, som kan tage sig af specielle områder. Sådan skal det være.

Det er jo heller ingen hemmelighed, at netop statsministeren har gjort utrolig meget ud af, at nu skulle indsatsen over for den grove vold virkelig strammes, og så er det ret pinligt med det resultat, der ligger, at statsministeren ikke kan tage de reelle øretæver for det her, men må overlade det til sin fagminister, som i øvrigt umiddelbart meget hurtigt efter nytårstalen kom med en pressemeddelelse.

Det lignede sådan lidt aftalt spil, men vi kan alle sammen huske, hvilken polemik der udspandt sig i dagene derefter, hvor Det Radikale Venstre lavede brok i det – det lille radikale parti, som tilsyneladende har alt, alt for stor indflydelse på det store socialdemokratiske regeringsparti. Det er bittert, men sådan er det nu engang; sådan ser flertallet i Folketinget ud lige i øjeblikket.

Så vil jeg også godt i lighed med andre borgerlige ordførere udtale min dybe skepsis over, hvordan retssystemet egentlig handler i forhold til det her, og hvordan dommerne tilsidesætter den almindelige opfattelse, der er om, hvordan straffene skal være.

Nu er det jo sådan, at dommere ikke er folkevalgte. Vi skulle måske også på et tidspunkt begynde at diskutere, hvordan vi egentlig indsætter dommere i vores system, men sådan er

det nu engang ikke. Til gengæld er den forsamling, der hedder Folketinget, og regeringen for de flestes vedkommende folkevalgte, og her burde man tage langt, langt større hensyn til opinionsmålingerne, der viser, hvordan stemningen i befolkningen er med hensyn til indsatsen over for den grove vold.

Der er slet, slet ingen tvivl om, at vælgerne virkelig ønsker, at der bliver skredet ind over for det her, og jeg er også af den opfattelse, at når resultatet er blevet så magert, som det er, må vi, der har en anden opfattelse af, hvordan retssystemet skal være, gøre vælgerne opmærksomme på det indtil næste valgdag og så arbejde på, at også det skal være et element i den valgkamp, som forhåbentlig kommer inden længe.

Justitsministeren (Frank Jensen):

Jeg vil gerne starte med at takke ordførerne for stort set alle partier med undtagelse af Enhedslisten for, at man stemmer for regeringens samlede handlingsplan for kampen mod volden i det danske samfund.

Jeg synes ikke rigtig, debatten her afspejler, at det faktisk er stort set hele Folketinget med undtagelse af et enkelt parti, der nu står sammen om at tage yderligere skridt til en opfølgning af de initiativer, som regeringen tog tilbage i 1994 med den første voldspakke. Her lægger regeringen en samlet plan frem, og jeg er glad for, at hele Folketinget med undtagelse af ét parti står bag den.

Hvad er det, der her sker? Hvad er det, regeringen tager initiativ til? Blot for at opsummere efter denne lidt mere hektiske debat, der har været mellem ordførerne: Der sker præcis det, som regeringen varslede allerede i forbindelse med statsministerens nytårstale, nemlig at der skal være en hurtig, konsekvent reaktion. Vi skal sørge for så hurtigt som overhovedet muligt at hjælpe unge mennesker, der er på vej ud på et skråplan, hvor kriminalitet og volds-kriminalitet kan blive en del af deres hverdag, noget, de stiver deres mangel på selvtillid af med, og noget, der giver dem identitet. Det vil vi ikke tolerere. Det vil vi ikke acceptere. Her skal der være en hurtig, konsekvent reaktion.

Vi afsætter til gengæld også de midler, der skal gøre det muligt at gennemføre, at der bliver fulgt op, at der er en myndighed, enten politi eller kommune, der møder op hos forældrene og taler med dem og med barnet eller det unge menneske om, hvad det er, der er i gang her, så

man meget hurtigt kan få taget skeen i den anden hånd, og så forældrene kan tage deres forældreansvar dybt alvorligt, når sådan noget kommer dem for øre. Det er det allervigtigste: at forebygge, at unge mennesker kommer ud på en glidebane, hvor kriminalitet bliver en del af deres dagligdag.

Der følges op med midler fra socialministeren, der gør det muligt at sætte kontaktpersoner og støttepersoner ind, hvor kriminaliteten har taget et omfang, der gør det nødvendigt at hjælpe barnet i en truet situation. Det gælder både ved kriminalitet og også dér, hvor der mangler muligheder for, at forældrene er i stand til at leve op til deres forældreansvar, så der kan sættes ind over for de familier, hvor et barn er ved at få en dagligdag, hvor kriminalitet er blevet mere nærværende.

Så er det også vigtigt, at det markeres fra samfundets side, at den ekstremt grove vold, som fylder meget i det mediebillede, som er en del af danskernes virkelighed, vil vi ikke acceptere. Det er heldigvis få eksempler, vi har hvert år på meget grov kriminalitet, men vi vil fra Folketingets side manifestere, at her er det altså nødvendigt for domstolene at give nogle hårde straffe. Det er det, der har været sagt fra første færd, at med hensyn til de meget grove voldssager, som vi heldigvis har få af, ca. 40 om året, vil vi sende det klare signal, at her skal der være nogle hårdere straffe.

Det sker. § 245 og § 246 i straffeloven bliver skærpet, og hvor der i dag ville blive givet et års fængsel og opefter, vil der ske en skærpelse. Jeg medgiver fru Birthe Rønn Hornbech, at man kunne vælge forskellige teknikker til det. Man kunne vælge den teknik, som fru Birthe Rønn Hornbech ville vælge: at lave en udvidelse af strafferammerne, ligesom Venstre og De Konservative har foreslået i deres lovforslag, L 134, og så angiver de i bemærkningerne, hvad der er hensigten med det. Her meddeler Venstre og De Konservative, at målet er, at der skal ske en forhøjelse på minimum en tredjedel af strafudmålingen i alle voldssager under § 245 og § 246.

Det er jo nøjagtig et spørgsmål om teknik. Regeringen har valgt en anden, fordi vi ikke er enige med Venstre og De Konservative i, at det her skal slå igennem i alle voldssager, der domfældes ved domstolene efter § 245 og § 246. Regeringen er optaget af de ekstremt grove voldssager, og derfor har regeringen valgt en anden lovteknik end den, som Venstre og De Konservative har valgt, fordi vi simpelt hen er politisk uenige.

Men det skal ikke føre til, at fru Birthe Rønn Hornbech sår tvivl om den rent lovtekniske måde at gøre det på. Det har fru Birthe Rønn Hornbech jo heller ikke fundet anledning til de andre gange, hvor den teknik, som regeringen har valgt, er blevet vedtaget også med Venstres stemmer her i Folketingssalen.

Så er det rigtigt, at der er kommet en henvendelse fra Dommerforeningen om dét, at Folketinget går ind og ændrer på strafniveauerne via lovgivning. Jeg er enig med Dommerforeningen i, at det ikke er noget, som Folketinget skal gøre i alle sager. Jeg er også fuldstændig enig med Dommerforeningen i, at det er dommerne, der dømmer i de enkelte sager med baggrund i de enkelte sagers stilling og i den forskel, der er på de enkelte sager, der føres ved domstolene.

Jeg er til gengæld glad for, at Dommerforeningen siger, at også den teknik, som regeringen har valgt, vil have en afsmittende virkning på de domfældelsesniveauer, som lægges ved domstolene. Jeg mener imidlertid, at det er Folketingets fulde ret og også pligt, hvis der er et flertal i Folketinget, der mener, at der skal dømmes hårdere ved domstolene, at meddele dette via lovgivningen, som vedtages af Folketinget gennem tre behandlinger.

Ud over de strafskærper, der sker for den meget grove vold efter § 245 og § 246 i straffeloven, sker der også stramminger på våbenlovgivningens område, så vi her får skærpede straffe for at bære kniv og slagvåben på offentligt sted. Her er det nødvendigt at fortælle med et klart signal, at vi ikke vil have, at der er knive og slagvåben i det miljø, hvor unge mennesker gerne skulle kunne more sig, nemlig i forlystelseslivet, i vores diskoteksmiljøer og i beværtningssmiljøet. Dér hører knive og slagvåben ikke hjemme. Med det meget klare signal, som nu vedtages af Folketinget, tror jeg til gengæld også, at det bliver opfattet af befolkningen og også af ungdommen, at det er ikke acceptabelt.

Jeg er så glad for, at et meget stort flertal i Folketinget er enig med regeringen i, at der skal ske en forbedring af retsstillingen for volds ofre, og med det lovforslag, vi just har vedtaget, sker der en betydelig forbedring af volds ofrenes stilling i vort samfund. Det gælder både, når det drejer sig om deres retsstilling med hensyn til at kunne få advokatbistand, og når det drejer sig om at få erstatning.

Så alt i alt er det en glædelig dag, en god dag for regeringen. Der er et meget stort flertal i Folketinget, som slutter op om en samlet plan, der

skal bidrage til yderligere at få volden i vort samfund til at falde.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges med 106 stemmer (S, V, KF, SF, RV, FP, CD og DF) mod 4 (EL).

Anden næstformand (Henning Grove):

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Tredje behandling af lovforslag nr. L 134: Forslag til lov om ændring af straffeloven og retsplejeloven. (Skærpet indsats mod volds-kriminalitet m.v.).

Af Helge Adam Møller (KF) og Birthe Rønn Hornbech (V) m.fl.

(Fremsat 14/1 97. Første behandling 28/1 97. Betænkning 29/4 97. Anden behandling 7/5 97).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget forkastedes, idet 51 (V, KF, FP, CD og DF) stemte for, 56 (S, SF, RV og EL) imod.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Tredje behandling af lovforslag nr. L 138: Forslag til lov om ændring af lov om folkekirkens økonomi. (Budgetprocedure, kirkeblads-udgifter, finansiering af præstestillinger, oprettelse af provstiudvalgskasse m.v.).

Af kirkeministeren (Ole Vig Jensen).

(Fremsat 22/1 97. Første behandling 29/1 97. Betænkning 30/4 97. Anden behandling 14/5 97).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges med 106 stemmer (S, V, KF, SF, RV, FP, CD og DF); 4 (EL) stemte hverken for eller imod.

Anden næstformand (Henning Grove):

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Tredje behandling af lovforslag nr. L 130: Forslag til lov om centre for undervisningsmidler m.v.

Af undervisningsministeren (Ole Vig Jensen).

(Fremsat 18/12 96. Første behandling 21/1 97. Betænkning 6/5 97. Anden behandling 14/5 97).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges med 106 stemmer (S, V, KF, SF, RV, FP, CD og DF) mod 4 (EL).